

**TRAFNIDIAETH
CYMRU**
**TRANSPORT
FOR WALES**

3 Llys Cadwyn
Pontypridd,
CF37 4TH,
029 2167 3434
James.price@trc.cymru
trc.cymru

3 Llys Cadwyn
Pontypridd
CF37 4TH
029 2167 3434
james.price@tfw.wales
tfw.wales

Llyr Gruffydd AS
Cadeirydd y Pwyllgor Newid Hinsawdd, yr Amgylchedd a Seilwaith

7 Ionawr 2025

Annwyl Llyr Gruffydd AS

Rwy'n ysgrifennu atoch ynghylch ein presenoldeb mewn Pwyllgor yn ddiweddar ac i roi diweddariad i chi o'n taith o amgylch Depo Ffynnon Taf ar 7 Tachwedd. Fel i mi addo, gweler isod yr ymrwymadau dilynol:

Argymhelliad 6;

Fel rhan o'n Cynllun Cydraddoldeb Strategol 2024 - 2028 byddwn yn cwblhau archwiliad cyflog cyfartal ar draws y busnes, yn parhau i adolygu a gweithredu ar leihau ein bwlch cyflog rhwng y rhywiau, ac yn ceisio nodi ac osgoi bylchau cyflog ychwanegol yn y dyfodol. Byddwn yn rhoi prosesau recriwtio cadarn ar waith ar y cyd a sefydliadau cymunedol er mwyn gwella lefelau amrywiaeth o fewn y busnes. Byddwn hefyd yn sicrhau bod amrywiaeth o hyfforddiant EDI, gan gynnwys hyfforddiant gwrth-hiliaeth, yn cael ei gyflwyno ar draws y busnes, i greu gweithlu gwybodus ac ymwybodol, gan sicrhau bod y rhai sydd o grwpiau heb gynrychiolaeth ddigonol a/neu grwpiau ar y cyrion yn teimlo eu bod yn cael eu croesawu ac yn cael ymdeimlad o berthyn ymhlith eu cyfoedion a'u cydweithwyr.

Yn ogystal, byddwn yn parhau i fuddsoddi a chefnogi amrywiaeth o gynlluniau fel:

- Rhaglen LEAD Menywod mewn Trafnidiaeth
- Rhaglen mentora Ymlaen Llaw Menywod mewn Trafnidiaeth
- Cynllun mentora Symud Ymlaen Menywod mewn Trafnidiaeth
- Lansio ein rhaglen fewnol Menywod mewn Arweinyddiaeth yn 2025

Bydd Hwb Menywod mewn Trafnidiaeth Cymru hefyd yn parhau â'i waith yn cynnig amrywiaeth o ddigwyddiadau i rannu arfer da, gwybodaeth, ymgysylltu â menywod ar draws y sector trafndiaeth a thyfu nifer y cynghreiriad gwrywaidd sy'n ymwneud â'r gwaith a wneir.

Mae'r rhaglenni hyn yn helpu menywod fagu hyder a chyflawni eu potensial llawn. Hefyd, dengys ein hystadegau datblygu mewnol bod mwy o fenywod o ran canran yn debygol o ymgymryd â chysiau galwedigaethol a chymwysterau.

**TRAFNIDIAETH
CYMRU
TRANSPORT
FOR WALES**

3 Llys Cadwyn
Pontypridd,
CF37 4TH,
029 2167 3434
James.price@trc.cymru
trc.cymru

3 Llys Cadwyn
Pontypridd
CF37 4TH
029 2167 3434
james.price@tfw.wales
tfw.wales

Argymhelliad 11:

Ym mis Tachwedd, dechreuom roi ein Fflyd Newydd Sbon ar waith, sef ein trenau Dosbarth 756, a hynny ar hyd Lein Aberdâr a Merthyr, ac ar hyd lein Treherbert, o ddydd Llun 6 Ionawr 2025. Mae hwn yn uwchraddiad i'w groesawu ar lein TAM, a bydd rhagor o drenau Dosbarth 756 yn cael eu rhoi ar waith ar y leiniau hyn dros yr wythnosau nesaf.

Bellach, mae unedau newydd ar waith ar bron pob un o'r leiniau, gyda rhai leiniau fel yr un rhwng Wrecsam a Bidston neu Lein Dyffryn Conwy yn croesawu gwasanaeth o'r newydd. O ddydd Sul 15 Rhagfyr 2024, bydd 100% o'r teithiau ar Ganghennau Gogledd Cymru yn cael eu gwasanaethu gan y fflyd newydd a thros 80% o deithiau yn cael eu gwasanaethu ar Brif Lein Gogledd Cymru gan ein fflyd newydd o drenau hefyd. Felly, y darlun cyffredinol yw y bydd ein fflyd newydd yn gwasanaethu 87% o'r teithiau yng Ngogledd Cymru ers lansio amserlen Rhagfyr 2024.

Dyma newidiadau arwyddocaol eraill i'r amserlen allweddol:

- Llawer mwy o wasanaethau yn galw ym Mhont-y-clun, Llanharan a Phencoed - cynnydd yng nghyfanswm y gwasanaethau dyddiol o 38 i 59. Cynnydd o 55%.
- Cynyddu gwasanaethau Swanline yn ystod oriau brig i 1 trên yr awr (Baglan, Llansawel, Sgiwen a Llansamlet).
- Dau wasanaeth ychwanegol i Aberdaugleddau a mwy o gyfleoedd i gyrraedd Harbwr Abergwaun gan gael gwared ar y bwch chwe awr sy'n bodoli ar hyn o bryd lle nad oes trenau yn rhedeg.
- Y trên olaf o Gaerdydd i Faesteg trwy Ben-y-bont yn rhedeg yn hwyrach - am 11:24pm.
- Y trên olaf o Abertawe i Gaerdydd fydd 11:30pm o ddydd Llun i ddydd Gwener.
- Ymadawiadau mwy cyson gyda mwy o drenau yn gadael ar yr un pryd heibio pob awr.
- Bydd gwasanaethau Maesteg i gyfeiriad Caerdydd nawr yn rhedeg yr holl ffordd i Lyn Ebwy, yn hytrach na Cheltenham Spa.
- Bydd gwasanaethau Cheltenham Spa yn dechrau ac yn gorffen yng Nghaerdydd Canolog.
- Ysgogi'r newidiadau a ddaeth yn sgil Adolygu'r Amserlenni Strategol ar linellau Cambrian a Chalon Cymru.
- Cyflwyno trenau Dosbarth 756 newydd sbon ar Linellau Craidd y Cymoedd (gan ddechrau ym mis Tachwedd) a threnau teithio llesol pwrpasol gyda mwy o le i feiciau, ailwampiad llawn a lifrai pwrpasol ar gyfer trenau lein Calon Cymru.
- Rhai newidiadau i'r patrwm galw ar rai gwasanaethau rhwng Caerdydd a Manceinion Piccadilly, i gyflymu rhai trenau a chyflwyno patrwm safonol yn yr amserlen.
- Bydd rhai gwasanaethau lleol rhwng Gorllewin Cymru a Chaerdydd nawr yn defnyddio Plattform 0 yng Nghaerdydd Canolog.
- Bydd Canghennau Gogledd Cymru yn parhau i ddefnyddio'r fflyd newydd ar 100% o deithiau ac 80% o deithiau ar hyd Prif Lein Gogledd Cymru yn cael eu gwneud gyda'r fflyd newydd. Felly, bydd dros 87% o deithiau ar fflyd newydd ar gyfer gwasanaethau Gogledd Cymru o amserlen Rhagfyr 2024.

**TRAFNIDIAETH
CYMRU
TRANSPORT
FOR WALES**

3 Llys Cadwyn
Pontypridd,
CF37 4TH,
029 2167 3434
James.price@trc.cymru
trc.cymru

3 Llys Cadwyn
Pontypridd
CF37 4TH
029 2167 3434
james.price@tfw.wales
tfw.wales

Mae'r newidiadau hyn wedi cael eu disgrifio fel y "newid amserlen prif linell mwyaf arwyddocaol mewn cenhedlaeth" ac mae wedi cymryd pedair blynedd i'w datblygu.

Fodd bynnag, mae'n wir dweud ein bod yn dal i brofi oedi gan ein gweithgynhyrchwyr, Stadler a CAF ac mae'n bwysig gweithio mewn partneriaeth â nhw a'i Dwyn i gyfrif ym mhob ffordd bosibl. Yn ddiweddar iawn, euthum ar ymweliad byr i Sbaen i gwrrdd â Phrif Swyddog Gweithredol CAF a phwyso arnynt ymhellach i gludo'r fflyd.

Felly, gyda'n fflyd a'n teithiau presennol ar drenau newydd, rydym wedi cyrraedd tua 70-75%, ond bydd hyn yn cynyddu gyda mwy o argaeledd y trenau Dosbarth 756 ac o ganlyniad, eu rhoi ar waith ar Lein Coryton yn y Gwanwyn/yn gynnar yn Haf 2025.

Argymhelliad 12

Y llynedd, fe wnaethon ni dreulio amser yn adolygu ein hymrwymadau amserlenni rheilffyrdd tymor hwy i sicrhau eu bod yn diwallu gofynion cwsmeriaid yn y ffordd orau ac yn addas ar gyfer anghenion teithwyr. Ym mis Hydref gwnaethom rannu'r gwaith hwn gydag Aelodau yn ogystal ag ar-lein gyda'r cyhoedd. [Adolygiad Amserlen y Dyfodol TrC | Dweud eich dweud gan Trafnidiaeth Cymru](#)

Yn sgil pandemig Covid 19, mae'r ffordd y mae pobl yn defnyddio trafndiaeth gyhoeddus ar gyfer gwaith, addysg a hamdden wedi newid yn sylweddol. Rydyn ni wedi newid hefyd, gan ddod yn rheilffordd gyhoeddus yng ngwir ystyr y gair. Mae bron pob gwasanaeth a chynigion yn gofyn am ryw fath o gymhorthdal cyhoeddus ar adeg lle mae cyllidebau'n dynn. Caiff pob ceiniog a gymerwn ar unrhyw wasanaeth sydd uwchlaw a thu hwnt i'n costau gweithredu ei ddychwelyd er mwyn lleihau'r cymhorthdal a dderbyniwn. Fel gweithredwr cyfrifol, mae'n hanfodol ein bod yn cydbwyso'r angen am wasanaeth rheolaidd, cadarn a dibynadwy o fewn ein cyllidebau ac yn erbyn ein targedau i ddarparu trafndiaeth fwy cynaliadwy.

Rydym wedi datblygu amserlen y dyfodol fel ei bod yn cyd-fynd yn well ag arferion teithio cyfredol a gofynion cwsmeriaid, gan ddod yn weithredwr gwirioneddol aml-ddull. Golyga hynny ein bod yn edrych ar y galw sydd am wasanaethau a chyfleoedd i dyfu ar draws y rhwydwaith bysiau a threnau gyda'i gilydd. Ar y rheilffordd, ni fydd rhai llwybrau yn gweld fawr o newid, bydd eraill yn gweld patrymau galw ychydig yn wahanol wedi'u targedu'n well at anghenion cyfredol, ond mewn meysydd eraill, bu'n rhaid gwneud rhai penderfyniadau anodd i sicrhau ein bod yn darparu mwy o le lle mae ei angen fwyaf, yn tyfu refeniw ac yn y pen draw, yn lleihau cymhorthdal cyhoeddus. Mae adborth rheolaidd gan randdeiliaid ar ein hamserlenni wedi cyfrannu at hyn, ochr yn ochr â nifer ein teithwyr ac ystyriaeth fanwl o opsiynau teithio amgen.

**TRAFNIDIAETH
CYMRU
TRANSPORT
FOR WALES**

3 Llys Cadwyn
Pontypridd,
CF37 4TH,
029 2167 3434
James.price@trc.cymru
trc.cymru

3 Llys Cadwyn
Pontypridd
CF37 4TH
029 2167 3434
james.price@tfw.wales
tfw.wales

Argymhelliad 14

Rydym wedi cefnogi dros 1000 o ddigwyddiadau mawr a lleol ar draws ein rhwydwaith cyfan, ac rydym wedi llwyddo i gludo bron i 500,000 o gefnogwyr i mewn ac allan o Gaerdydd (gan gynnwys Pontypridd ar gyfer yr Eisteddfod) eleni yn unig, sef:

- 100,000 o gefnogwyr ar gyfer y Chwe Gwlad
- 160,000 o gefnogwyr cerddoriaeth ar gyfer gigs cerddoriaeth amrywiol yn Stadiwm Principality
- 100,000 o bobl i mewn ac allan o'r Eisteddfod Genedlaethol
- 130,000 o gefnogwyr rygbi a phêl-droed dros gyfnod yr Hydref

Argymhelliad 20

Dros yr ychydig flynyddoedd diwethaf mae TrC wedi bod yn gweithio'n agosach fyth gydag Awdurdodau Lleol a Chynghorau Cymuned i hyrwyddo gallu technegol swyddogion yng Nghymru yn gyntaf (TrC ac Awdurdodau Lleol) i ddatblygu a chyflwyno cynlluniau teithio llesol da ac yn ail, i ddeall yn well sut i werthuso eu heffeithiolrwydd ac yn wir sut i annog gwell defnydd a chymryd rhan fel rhan o rwydwaith trafnidiaeth aml-ddull.

Ar hyn o bryd, mae'r ffocws ar weithio mewn partneriaeth â Chynghorau Corfforaethol ac Awdurdodau Lleol i gefnogi swyddogion i gyflwyno a dylunio cynlluniau rhagorol fel rhan o gynllun trafnidiaeth rhanbarthol cyflawn. Mae'r pwyslais ar gefnogi a galluogi a darparu gwasanaeth i swyddogion awdurdodau lleol yn hytrach nag mewn rôl orfodi.

Dros y 18 mis diwethaf, mae TrC wedi datblygu capasiti am y tro cyntaf i gefnogi cynllun dylunio, gan gynnig y gallu i sicrhau gwerth llawer uwch am arian i Gymru yn y maes hwn wrth i ni symud ymlaen.

Yn gywir,

James Price
Prif Weithredwr / Chief Executive